

Pražské Jezulátko má nové roucho. Díky úsilí thajských vědců i přispění TUL

29.11.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Prvotní impuls vzešel od Piyanut Jingjit, odborné asistentky Ústavu textilního inženýrství Fakulty strojní Ramajamangala University of Technology Thanyaburi (RMUTT). Když před osmi lety navštívila chrám Panny Marie Vítězné a svatého Antonína Paduánského na Malé Straně v Praze, rozhodla se věnovat Pražskému Jezulátku roucho. Myšlenka v ní zrála mnoho let. Projekt se dal do pohybu, když vědkyně s nápadem seznámila thajského velvyslance v ČR a rektora své domovské univerzity. „Byl to jeden z nejnáročnějších projektů mé kariéry. Při uskutečňování této vize hrálo klíčovou roli mnoho lidí a zapotřebí byla úzká spolupráce. Vše dokončit sama bych rozhodně nedokázala. Vzorování textilie z přírodního hedvábí a ušití roucha trvalo šest měsíců,“ vrací se k realizaci svého nápadu Piyanut Jingjit.

Od nápadu až po realizaci spolupracoval koordináční tým RMUTT složený ze zástupců tří fakult s Thajským velvyslanectvím v Praze i Velvyslanectvím České republiky v Bangkoku. Zapotřebí byla také komunikace s kostelem Panny Marie Vítězné a svatého Antonína Paduánského, aby projekt odpovídal kulturnímu významu i liturgickým potřebám.

Na výrobě rouch se podílelo několik fakult

Jen na RMUTT se na přípravě a ušití oblečku pro Pražské Jezulátko a šesti kněžských rouch podílely tři fakulty. *„Naše Fakulta inženýrství byla hlavním koordinátorem projektu a poskytla technické znalosti na poli textilních materiálů, tkalcovské techniky a inovativních inženýrských postupů v procesu návrhu a výroby. Fakulta výtvarných a užitých umění se zaměřila na umělecké aspekty roucha. Mimo jiné přispěla vytvořením složitých vzorů, které odrážejí thajské i české kulturní symboly, včetně lipových listů a květů zlatého deště, a také návrhem obalů pro roucho. Fakulta technologie v domácnosti poskytla poradenskou podporu při výrobě vzorů pro roucho Jezulátka,“* doplnila Piyanut Jingjit.

Důležitou roli v procesu přípravy rouch sehrála také Fakulta textilní Technické univerzity v Liberci. Byla důležitým konzultantem při tvorbě Ježíškova roucha a úzce spolupracovala s kostelem Panny Marie Vítězné. *„Kostel nám poskytl potřebný stříh na Jezulátko. Tedy správné rozměry a také základní informaci, jak by měl obleček vypadat. A vyžádali jsme si i rozměry ornátů. V procesu výroby jsme měli na starosti to, aby obleček a roucha splňovaly náležitosti pro církevní liturgické obřady. Radili jsme například i s podobou českého národního symbolu a s jeho zakomponováním do rouch,“* řekla proděkanka Fakulty textilní TUL Jana Drašarová.

„Naše partnerství zajistilo, že složité návrhy roucha byly v souladu s liturgickými požadavky a uměleckou vizí kostela, což podpořilo harmonické spojení tradice a inovace,“ ocenila Piyanut Jingjit.

Thajská strana věnovala obleček Jezulátka pražskému kostelu 30. října. Roucho nyní vlastní také třeba české velvyslanectví v Bangkoku nebo rektor TUL. *„Nesmírně si cením energie, stejně jako invence a použitých technologií, které thajská strana musela vynaložit, aby projekt dotáhla do konce. Velmi oceňuji i citlivé skloubení české a thajské symboliky a jsem rád, že se naše univerzita mohla na projektu podílet. Vážím si také pokory, s jakou thajští kolegové spjatí s buddhistickou vírou přistoupili k českému katolickému symbolu,“* zhodnotil projekt rektor Technické univerzity v Liberci Miroslav Brzezina.

Luxusní a zároveň odolné látky dodala společnost Pasaya. Společnost Gemma Knit Company byla zase výrobcem tkané látky pro vnitřní podšívku, límec a zápěstní části roucha Jezulátka a přispěla k vývoji unikátního designu tkaniny.

Roucho vznikalo na digitálním žakárovém tkalcovském stavu a vyznačuje se texturním kontrastem – směsí jemného hedvábí a reflexních kovových nití. Vzájemné spojení přináší dynamickou souhru textur. *„Jedná se o jakousi syntézu starého a nového. Projekt ukazuje, jak lze tradiční prvky designu oživit pomocí moderní technologie,“* dodala Piyanut Jingjit. Skutečnost, že se na tvorbě roucha podíleli čeští a thajští vědci, podle Piyanut Jingjit symbolizuje partnerství mezi oběma národy.

Symbols nese i samotné roucho. Lipové listy představují v české tradiční symbolice mír, harmonii a dlouhověkost, sílu a ochranu. Naproti tomu květ zlatého deště (Cassia fistula) je národním symbolem Thajska a znamená prosperitu, radost a odolnost. Jak říká Piyanut Jingjit, kombinace těchto motivů odráží jednotu a kulturní respekt, které se za 50 let přátelství mezi oběma národy upevnily. *„Roucho se od ostatních odlišuje použitím inovativní technologie a jedinečného designu, přičemž jsou zachovány tradiční vzory. Díky tomuto spojení modernosti a tradice je skutečně výjimečné,“* dodala Piyanut Jingjit. A má radost i z pozitivní reakce církve.

„Tento obleček plánujeme použít v příštím roce. O termínu budeme obě školy a také zástupce ambasády informovat. Vzhledem ke složité manipulaci se soškou je vždy roucho oblečené na dobu několika týdnů, takže jistě bude prostor si tyto nejnovější šaty prohlédnout,“ uvedl Pavel Pola, rektor klášterního kostela Panny Marie Vítězné a svatého Antonína Paduánského na Malé Straně v Praze.

Velmi ocenil mezinárodní spolupráci obou univerzit a také to, že dárci roucha s kostelem vše dopředu konzultovali. *„Jednak můžeme poskytnout konkrétní střih na roucho, aby dobře sedělo, případně můžeme korigovat materiály a barevnost, které vyhovují liturgickým účelům.“*

Klášter v depozitu opatruje zhruba 300 kusů oblečení pro sošku Jezulátka a podle Pavla Poly se částečně jedná o evidované muzejní exponáty. Některá roucha není možné použít, neboť je materiál opotřebovaný nebo nevyhovuje střih. Kostel pravidelně používá okolo třiceti rouch, která nejvíce vyhovují materiálem a střihem. *„Jezulátko je převlékáno zhruba desetkrát až dvanáctkrát ročně podle liturgického období, to znamená, že se používají různé barvy na období Velikonoc, Vánoc, Adventu, postní doby nebo na významné svátky. Obecně to vychází zhruba jednou za měsíc,“* přiblížil rektor klášterního kostela Pavel Pola.

RMUTT a TUL mají uzavřenu smlouvu o spolupráci a na studijní pobyty nebo stáže jezdí oběma směry studenti i akademici. Převážně technologicky zaměřená thajská univerzita RMUTT s dvanácti fakultami má podle rektora TUL Brzeziny pro libereckou univerzitu velký potenciál pro spolupráci a zájem o užší kontakty je oboustranný. *„Osobně věřím, že se spolupráce rozšíří i v rámci jiných fakult. Velký zájem je například o spolupráci s naší ekonomickou fakultou či fakultou mechatroniky, informatiky a mezioborových studií,“* řekl před časem rektor TUL Miroslav Brzezina. Psali jsme.

U příležitosti předání roucha se na Fakultě textilní konal seminář, kde obě univerzity představily své výzkumy na poli ekologie, uvolňování mikroplastů v oděvech, udržitelnosti a recyklace textilu.

<https://tuni.tul.cz/a/prazske-jezulatko-ma-nove-roucho-diky-usili-thajskych-vedcu-i-prispeni-tul-158354.html>